

le barnet en repræsentant eller en bisidder. Det er imidlertid vigtigt at gøre sig klart, at en repræsentant og en bisidder er 2 vidt forskellige ting. En bisidder er en personlig støtte under sagen og kan give råd og vejledning eller blot ved sin tilstedeværelse være til støtte for barnet eller den unge. En bisidder er således en person som fungerer som personlig støtte under sagen og indebærer ikke at den pågældende bisidder bliver legal repræsentant eller retlig stedfortræder for barnet eller den unge. Efter de gældende regler er der allerede en adgang til at have en bisidder som støtte under sagsbehandlingen. Dette gælder både forældrene og barnet eller den unge. Hvis det er barnet eller den unge, der anmoder om at have en bisidder under sagsbehandlingen, er det barnet eller den unge selv, der afgør, hvem der skal være bisidder.

Efter de gældende regler er det alene forældrene, der tildeles en egentlig legal repræsentant (advokat).

Spørgsmålet om barnets eller den unges ret til at være repræsenteret ved advokat under en sag om foranstaltninger efter bistandsloven er behandlet af udvalget i betænkningens kap. 5, afsnit 2.2 (side 63 f) og kap. 6, afsnit 10 (side 204 f). Det fremgår heraf, at udvalget indgående drøftede, om der skulle tillægges mindre børn (dvs. under 15 år) en egentlig partstatus, således at partsrettighederne skulle udøves af en retlig stedfortræder for barnet. Udvalget fandt imidlertid, at en sådan stedfortræder for barnet, der ikke blot skulle forfægte barnets egen mening, men som også skulle tage selvstændig stilling til sagens ønskelige udfald ud fra barnets interesser (der altså ikke nødvendigvis ville være sammenfaldende med barnets ønsker), så at sige ville få til opgave at træffe en »foreløbig afgørelse« i sagen forud for det kompetente organs afgørelse ved at give sin støtte enten til kommunens eller forældrenes standpunkt under sagen. Udvalget fandt, at en sådan »fordobling« af afgørelseskompetencen næppe ville føje noget væsentligt til retsbeskyttelsen af børn.

I overensstemmelse hermed stilles der som nævnt ovenfor alene forslag om, at den unge, der er fyldt 15 år, skal have et tilbud om advokatbistand.

Spørgsmålet om barnets eller den unges mulighed for advokatbistand skal i øvrigt ses i sammenhæng med de øvrige forslag, der har til formål at forbedre barnets og den unges stilling under en sag om foranstaltninger efter bistandsloven.

Dette gælder således understregningen af vigtigheden af, at barnet eller den unge inddrages, når det kommer på tale at iværksætte foranstaltninger. En sådan orientering er vigtig også for mindre børn, men for deres vedkommende må omfanget og arten af orienteringen afpasses efter barnets alder og mo-

denhed. I overensstemmelse med udvalgets anbefaling er der således ikke fastsat aldersgrænser for, hvornår barnet skal orienteres.

For større børn stilles der forslag om en egentlig høringsret, der indebærer, at der altid skal finde en samtale sted med barnet, når det er fyldt 12 år, inden der træffes en afgørelse. En obligatorisk høringsregel for barnet indebærer, at der altid skal gives et tilbud om en samtale, men barnet eller den unge afgør selv, om tilbuddet skal udnyttes. Der er altså ikke tale om at barnet skal udtale sig.

Den ret barnet eller den unge efter de gældende regler har til at udtale sig overfor udvalget opretholdes, idet det foreslås præciseret i lovtæksten, at tilbudet kan undlades, hvis barnet er under 12 år, eller det må anses for at være til skade for barnet eller den unge.

Det kompetente organ for beslutninger, der kan gennemføres tvangsmæssigt.

Det nu foreliggende lovforslag er udarbejdet med udgangspunkt i betænkningens model 2. Afgørende for dette valg har været, at der fortsat bør være en væsentlig lægmandsindflydelse på beslutningerne. Som led i en styrkelse af retssikkerheden stilles der – i overensstemmelse med model 2 – forslag om at give dommeren og den pædagogisk-psykologiske konsulent stemmeret. Disse sagkyndige bliver hermed fuldgyltige medlemmer af udvalget.

I forhold til model 2 er der stillet yderligere forslag med henblik på at styrke udvalgets uafhængighed. Det foreslås, at de medlemmer (og stedfortrædere), der udpeges af kommunalbestyrelsen, ikke samtidig må være medlemmer af det udvalg, der efter § 2, stk. 2, i den sociale styrelseslov behandler sager vedrørende børn og unges forhold efter den sociale lovgivning. Børne- og ungeudvalget vil således få kommunalbestyrelsesvalgte medlemmer, der ikke tidligere har haft indflydelse på den sociale forvaltnings behandling af sager om børns og unges forhold. Derved får børne- og ungeudvalget en særlig og uafhængig status. Udvalget er en selvstændig forvaltningsmyndighed og har ingen overordnede funktioner i forhold til den kommunale forvaltning. Det foreslås samtidig at ophæve § 3 i den sociale styrelseslov.

Kompetencen til at træffe foreløbige beslutninger foreslås som hidtil tillagt den kommunalt valgte formand (næstformand) af børne- og ungeudvalget, idet disse beslutningers akutte karakter kræver, at der kan handles hurtigt.

Efter forslaget får dommeren en central placering i børne- og ungeudvalget. Udover at det foreslås at give dommeren stemmeret, foreslås tillige, at dom-